

Medlingsförfaranden i familjemål och mål som rör äktenskapsskillnad och hemskillnad

Medling är en frivillig, konfidentiell form av tvistlösning där parterna i en konflikt eller tvist själva försöker nå en överenskommelse med hjälp av en neutral och opartisk medlare. Vilka frågor som ska diskuteras under medlingen bestäms av deltagarna. Frågor som behandlas kan vara förlikning mellan makar, villkoren för hemskillnad, föräldraansvarsfrågor, kontakt med barn, uppfyllande av familjens behov, underhåll till barn samt egendoms- och bostadsfrågor. En överenskommelse vid medling kan även behandla frågor som utfärdande av pass, val gällande barnets skolgång, kontakter med andra familjemedlemmar och/eller förvaltning av barnets egendom.

Fördelar med medling

- Medling hjälper till att minska de negativa känslorna och förstå sina egna och andras behov och minskar således den psykologiska bördan som konflikten medför.

Hur hänförs ett ärende till medling?

- Medling kan genomföras innan talan väcks i målet eller efter att processen har inletts, på grundval av ett domstolsbeslut.
- Medling kräver i samtliga fall samtycke från parterna.
- Varje part får ansöka om medling i vilket skede som helst under domstolsförfarandet.

Vem ska utse medlaren?

- En medlare väljs gemensamt av parterna eller utses av domstolen, främst med beaktande av personer i förteckningen över stadigvarande medlare.

Hur länge pågår medlingen?

- Medlingsförfaranden som har inletts enligt ett domstolsbeslut bör inte pågå längre än tre månader, men får förlängas på gemensam begäran eller av någon annan giltig anledning om det underlättar en överenskommelse.

Medlingsprocessen

- När medlaren får domstolsbeslutet kontakter denne parterna för att bestämma tid och plats för ett möte.
- Medlaren förklarar bestämmelserna och medlingsprocessen och frågar parterna om de samtycker till medling.
- Medling är en diskussion mellan parterna i medlarens närvaro. Enskilda möten får också hållas mellan medlaren och en av parterna.
- Parterna får välja att inte delta i medlingen.
- Medlingen är konfidentiell. Medlaren får inte avslöja några detaljer om medlingen till tredje part. Protokollen från medlingen innehåller inte några bedömningar eller parternas åsikter.
- En medlare får inte vittna om faktiska omständigheter som denne får kännedom om genom medlingen, såvida inte parterna befriar medlaren från tystnadsplikten.

Vilka möjliga resultat kan medlingen ge?

- Medlingen kan leda till överenskommelser som är godtagbara för och som undertecknats av parterna.
- I mål som rör äktenskapsskillnad eller hemskillnad kan medlingen leda till en förlikning och/eller en överenskommelse mellan makarna, eller till gemensamma rättsliga ståndpunkter. Dessa utgör sedan grund för en lösning av målet i domstol.
- Medlaren ska delge parterna en kopia av protokollet.
- Medlaren ska lämna protokollet och en eventuell överenskommelse till domstolen.
- En överenskommelse som godkänts av domstolen har samma rättsliga giltighet som en förlikning i domstol och innebär att förfarandet avslutas.
- Domstolen ska vägra att godkänna överenskommelsen om den strider mot lagstiftningen eller principerna i samhället, syftar till att kringgå lagstiftningen, är obegriplig eller innehåller motsägelser.
- Om en överenskommelse som har förklarats verkställbar inte har verkställts i praktiken kan den hänföras till en av domstolen utsedd exekutiv tjänsteman.
- Om ingen överenskommelse nås får parterna väcka talan i domstol.

Vad kostar medlingen?

Parterna står för medlingskostnaderna. Normalt sett betalar varje part hälften av kostnaderna, såvida parterna inte kommer överens om något annat.

En part kan ansöka om att undantas från medlingskostnaderna.

Oberoende av utgången i målet får domstolen besluta att en part ska ersätta de kostnader som uppkommit genom en uppenbart oskälig vägran att delta i medling.

Om en överenskommelse nås innan domstolsförhandlingen inleds ersätts 100 % av domstolsavgiften till parten.

Om en överenskommelse nås tillsammans med medlaren under ett senare skede i förfarandet (efter påbörjandet av domstolsförhandlingen) ersätts 75 % av domstolsavgiften.

Om parterna når en förlikning inför domstolen i första instans i ett mål om äktenskapsskillnad eller hemskillnad och återkallar talan återbetalas 100 % av den domstolsavgift som betalades när talan väcktes. Om parterna har förlikats innan förfarandet avslutas i appellationsdomstolen ska 50 % av den avgift som betalades för överklagandet återbetalas.

Vid medling utanför domstol fastställer medlingscentret medlarens arvode, eller så kommer parterna och medlaren överens om detta belopp innan medlingen inleds.

Senaste uppdatering: 13/07/2020

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.